

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Érași un ministru în Ardeal.

Slovacii și Sêrbii din Ungaria vor începe să ne invidieze pe noi pe Românii ardeleni.

Și cum se nu-i cuprindă invidia, vèzënd, că anul acesta deja al doilea ministru a venit în Ardeal.

Unul, domnul Hegedüs venise în primăvară și pe urma lui industria a prins puternice rădăcini, ér negoțul a luat gróznic avânt.

Al doilea dl Dr. Darányi a venit să îndrepte economia și agricultura — și de aci înainte o să vezi țerani în-boeriți

Unul a înlesnit creditul, comunicația, schimbul de mărfuri, Evreii n'au decât să se bucure dat fiind să facă și mai bune trebșóre ca până aci, ce-stalalt a cumpêrat pământ mult și bun, și zicese că-l va da să-l lucre — Sécuii.

Așa da! Acum înțelegem noi rostul venirii ministrilor în Ardeal, înțelegem dragostea ce i-a cuprins să vadă Clușul, statua lui Petöfi dela Sighisóra și dorul să convină cu corifeii ardeleni, apostolii acreditați ai Kultur-egyletului din Cluș, Aiud și din alte cuburi de magiarisare.

În vreme aprópe uitate aici în Ardeal erau protejiate cele trei națiuni și patru religii recepte.

Acum în era nouă s'a schimbat parola. Acum e vorba de evrei și de sécui.

Fără îndoială și unii și alții sunt patrioți patentati.

Evreii conduc presa, au părările și maiii trecuri au umplut cassa partidului liberal de bani, ca să pótă face Bánffy alegerile după chipul și asemănarea sa.

Voturi cumpêrate cu bani, conciențe corupte, imoralitatea propagată pe scară întinsă, ca să ajungă la mandata ómeni de a crede, unelte órbe, cu cari era aprópe să cânte prohodul constituției unguresci și să introducă cel mai crâncen absolutism. Pentru Evrei ori ce formă de desmerdat este favorabilă. Ei sunt fii guvernatori ai guvernului magiari, ei capêta conciesiuni pentru drumuri de fer, pentru fabrici de spirt și de alte întreprinderi, cari le aduc însutit din cât dau guvernului în préjma alegerilor.

Stăpânirea magiară, ori care va fi, cu ei tracteză ca cu o putere în stat, și e silită să abandoneze ori ce interese ale celorlalți cetățeni, ca nu cumva să îi supere.

Câștigați Evreii în Ardeal este o a doua putere, aristocrația cu Sécuii.

Ani de-arëndul, sute de ani, au trăit aristocrații magiari în satele curat românesci și trebile le-au mers destul de bine.

Românul a arat, sêmănat, plivit, secerat și îmblătit, și domnul a vëndut grâul curat ca aurul, și cu paralele a chefuit în dragă voia resucindu-și mustele și bătând pîntene prin cafenele, la băi și în străinătate.

Acum aristocrații au sărăcit, venitele de odinórá nu mai sunt suficiente.

Puțini magnați mai sunt în Ardeal cu moșia neîntabulată la bănci și Evrei.

Cametele și dările îi apasă și pe ei și în lipsa de venituri suficiente pentru unii slujbele de stat și la municipii, pentru alții deputăția e singura mântuire.

Clicele comitatense îngrijesc din belșug, ca magnații scăpetați să capete câte un os de ros, fie în o formă fie în alta.

Guvernul érași la rëndul seu face tot ce pótă, ca stêlpii puternici de odinórá, cu tóte ca sunt atacați de putregiune să nu cadă și să le lungescă firul vieții, ținându-i în mod măestrit în picioare.

Sunt de minune bine împărțite rolele.

Unii iau în apărare pe Evreii mercantili, alții pe magnații agrari și ca pupăzi pe colac Sécuii vor fi colonișazi pe moșile Statului, ca să nu emigreze în țeri streine.

Îngrijirile aceste părințesci sunt fără îndoială vrednice de tótă lauda.

A protegia industria, comerțul, agricultura în o țără cum e Ardélul unită de tótă lumea, e un titlu de deosebită recunoștință la adresa stăpânirii nóstre.

Este însă prea bătător la ochi, modul cum se negligă interesele celorlalți locuitori, interesele majorității cetățenilor din Ardeal, cari și ei susțin statul unguresc cu grele dări în bani și sânge, și cari ar puté avé și ei dór un titlu, ca înalta stăpânire să-și îndrepte privirea mai cu blândețe și cu umanitate asupra lor.

Se véd ghiarele eșite din sac cât de acolo, cum se lucră cu sistem la nimicirea elementului român în Ardeal.

Politica acestuia a stăpânirii de a face unora tóte înlesnirile, a-i protegia și ocroti, ér pe alții a-i nesocoti și tracta atât de mașter, cum bună órá suntem tractați noi Românii ne face să fim cu mari îngrijiri pentru viitcriu și să privim cu mare neîncredere la cele ce se petrec în Ardeal.

Nu ni-e dat noué Românilor ca să putem susține concurența cu statul în lupta pentru existență, și a bună sémă că mai curând ori mai târziu vom fi sdrobiți prin măsurile ce le ia stăpânirea, susținem însă că interesul statului nu pótă fi împingă maioritarea cetățenilor săi la sêracie și să-și despóie rënd pe rënd de avutul lor, căci cetățenii, cari vor ajunge să nu mai aibă ce perde, pot fi cu mult mai periculoși pentru stat și pentru clasele îmbuibate, ca cetățenii cari au pe lângă locuințe și mijlócele de traiu și existență asigurată. Cumpere deci statul moșii, așeze pe ele Sécui, scutescă-i de dare, facă-le înlesnirile tóte, să ajungă la bună stare, dar în același timp se nu uite, că e dator a se îngriji, ca toți cetățenii să aibă lucru și pâine.

Până acum între noi nu s'au găsit nici nihilisti, nici anarhisti, nici tăciunari, ci ómeni muncitori, ómeni iubitori de ordine, cari au ținut cu sfințenie la lege, și au respectat ordinea publică în stat, și nici un capor nu l-a întrecut în virtutea acestă.

Ne temem, că guvernul împinge pe Români în direcție fatală. Ne temem și ne înfiorăm, când ne gândim, că preste zeci de ani o să avem o clasă de proletari, ómeni cu capul amână, ómeni, cari n'au ce mai perde, pentru că cei

chemați a-i ocroti, în loc de favoruri și îngrijiri, au aplicat măsuri excepționale și au ținut anume să-și despóie și sêracescă. E greșită, hotărît greșită politica guvernului cu colonisările seculor în Ardél și cu protegierea din sémă afară a Evreilor în contul populației române. Am ținut de datorință patriotică să îndigităm la rana ce să înfige în pământul Ardélului, e tréba doftorilor Dr. Darányi și Hegedüs să o vindece după alt recept.

Receptul ce vedem că se pregătesce acum, e cât se pótă de periculos și viitoriul ne va da — durere — dreptate.

Clerul nostru militar.

(Fine.)

γ) *Prerogativa preoților protestanți.*

Conform §-lui 29 alin. 2 din regulamentul descitat, preoții militari protestanți sunt datori să cerceteze regulat de două ori pe an acele garnisioane de din raionul lor, în cari se află în număr mai mare coreligionari de ai lor și anume, pe la Sfintele Pasci și tóamna după terminarea manevrelor spre oficierea serviciului divin, prevederea cu sfintele sacramente și spre efeptuirea altor funcțiuni bisericesci.

Membrii protestanți ai delegațiunei ungare în sesiunea penultimă, nemulțămiiți cu dispozițiunea acestui paragraf au cerut, ca preoților militari protestanți să li se încuviințeze a-și cerceta credincioșii cel puțin de 4 ori pe an acolo, unde numărul aceloră trece preste suma de 50.

Față cu dispozițiunea espresă a §-lui suscitată, care garantéză un drept clar precizat pentru colegii nostri protestanți, noi și în punctul acesta hotărît că ne aflăm în desavantaj, deórece pentru noi regulamentul nu numai că nu prevede un asemenea drept, ci încă prin un paragraf precedent și anume prin §-ul 23 *ne ia aprópe și posibilitatea de a ne cerceta chiar și numai odată pe an credincioșii din garnisioanele externe*, căci iată, ce se zice în acest paragraf în punctul despre exercitarea oficiului pastoral practic (Ausübung des praktischen Seelsorgedienstes) la lit. b) alin. 2: „Pentru esmiterea preoților militari în garnisioanele externe, numai atunci are să se facă propunere meritorică, dacă preoțimea civilă din acele locuri, unde îi este concretă implinirea agendelor pastorale pentru militari, nu ar posedea limba respectivilor ostași încredințați păstoririi lor în acea măsură, ca să le pótă ținea cuvântări bisericesci“.

Dar fiind-că mai în tóte garnisioanele externe de pe teritoriul monarhiei, preoții civili de comun posed de ajuns limba ostașilor, pe cari îi păstoresc, astfel în sensul acestui paragraf preoții militari competenți nici că ar mai putea fi esmiși în visitațiuni canonice; ér dacă cu tóte acestea se dispune de an esmiterea nóstră în garnisioanele externe, *acesta se întemplă curat numai din bunăvoința și nici decum din datorință respectivelor comande teritoriale.*

Când deci colegii nostri protestanți au un drept basat pe regulamentul de a-și cerceta în tot anul de două ori

credincioșii din garnisioanele externe, și când de altă parte noi abia odată pe an ne putem cerceta credincioșii noștri și și atunci numai din bunăvoința respectivelor comande militare teritoriale, atunci credem a putea susține cu drept cuvânt, că colegii nostri protestanți se bucură de o prerogativă față de noi, ceea ce nu e nici just nici echitabil.

δ) *Lipsa de capele greco-orientale în spitalele militare.*

În tóte spitalele militare mai mari se află de comun și câte o capelă înzestrată după ritul catolic latin cu tóte obiectele sacre de lipsă și cu cărți de rugăciune. În aceste capele se oficiéză servicii divine, la cari asistă reconvalescenții catolici. Pentru celelalte confesii însă lipsesc atari capele și astfel în reconvalescenții de respectivii confesii sunt lipsiți de mângăierea cultului divin sub durata reconvalescenței lor.

ε) *Dreptul mărginit la extradarea extraselor matriculare.*

În sensul §-ului 3, lit. d) din regulamentul pentru purtarea matriculelor militare (Vorschrift über die Führung der Militär-Matrikeln) purtăm matricule proprii pentru credincioșii noștri și totuși dreptul de a extrada atestate respective extrase matriculare pentru scopuri private, ni se face aprópe ilusoriu prin §-ul 5 din același regulament, căci în acest paragraf la alinea primă se zice: trupele, instituturile, etc. precum și singuraticile persoane militare au să se adreseze în tóte afacerile privitoare la extradarea atestatorilor de botez, de cununie și de córte cătră parochul militar (eventual de mórte cătră parochul său cătră spiritualul institutului militar) concerninte; ér continuative la alin. 2 a aceluiași paragraf se zice: extradarea atestatorilor matriculare despre persoane militare evanghelice ori greco-orientale, cari nu aparțin la statul unei trupe ori a unui institut etc. se face prin preotul militar din locul acela, unde s'a efeptuit respectiva funcțiune bisericescă.

Alterarea dreptului nostru prin dispozițiunea acestui paragraf, e destul de evidentă, căci cu tóte că suntem purtători de matricule, totuși parochul militar exerciteză aprópe exclusiv dreptul de a extrada documente matriculare în cauze private și pentru credincioșii noștri, ér noi numai în cele mai rare casuri, când adecă funcțiunea bisericescă e efeptuită prin noi și când acésta funcțiune nu are să fie indusă în matriculele de regiment, cari se administreză la oficiul parochial militar, suntem competenți de a extrada atari documente matriculare.

ζ) *Lipsa de cancelarie parochială.*

Deși §-ul 28 al regulamentului nostru ne asigură óre-care independență în sfera nóstră de activitate și ne îndreptătesce a purta matricule proprii, totuși de cancelarie parochială, cum au parochii militare romano-cat. noi — cu excepțiunea colegului nostru din Viena — nu dispunem, deși e necesar atât pentru unul cât și pentru altul; excepțiunea, ce se face și aci nu e motivată de loc.

IV. Îndegetând gravaminele sus expuse, ne ținem datori a atrage înalta atențiunea Excelenței Vóstre și a mă-

ritului Congres și asupra unei neîncredințări, ce vatămă adânc dreptul de limbă al bisericii noastre gr. or. române din Ungaria și Transilvania garantat prin „Statutul organic“ al acestei biserici și înarticolat în articlii de lege 9 și 44 din 1868. E vorba de ordinațiunea ministerului comun de război emanată sub Nr. 483 din 22 Martie 1898 sec. VI-a, prin care se dispune, ca studiul religiunii să se propună preste tot în școlile militare imp. și reg. în limba germană și numai rugăciunile să se rostescă în limba națională.

Este lucru cunoscut, că studiul religiunii în toate institutele civile de învățământ, chiar și în cele de stat se propune de regulă în limba națională a elevilor în virtutea articlilor de lege suscitați și în privința acésta dreptul de folosire al limbii naționale nicăiri nu este restrâns, prin urmare o atare restricțiune nu are loc nici în institutele militare.

Dacă dară amintita ordinațiune ministerială impune limba germană la propunerea studiului religiunii, evident, că prin acésta se ignoră un drept sacru și nediscutabil al bisericii noastre garantat prin legile țării.

V. In fine nu putem lăsa neamintit încă o chestie de mare importanță, ce deja de mult își așteaptă rezolvirea favorabilă. Zicem de mare importanță, căci chestia privesce pe ambele biserici ortodoxe naționale din Ungaria, adică atât pe cea română, cât și pe cea sârbă.

Cu toate că biserica noastră pe care o reprezentăm în armată este ierarhice despărțită de biserica soră sârbă și că din momentul despărțirii lor a încetat orice felu de jurisdicțiune a preoților române asupra credincioșilor bisericii sârbesci și vice-versa, totuși în armată mai există încă și astăzi nenaturala stare de lucruri de mai nainte, că adică noi în raionul nostru avem să păstorum și pe ostașii gr. or. sârbi, și de trebuintele sufletesci ale ostașilor gr. or. români din raionul lor.

Abstrăgând dela împregiurarea, că în lipsa de cunoșcere suficientă a limbii credincioșilor impuși, acésta păstorie nu poate obține succesele dorite, ingerențele aceste necompetente întru exercitarea dreptului de jurisdicțiune bisericească asupra credincioșilor aparținători altei biserici naționale, sunt prea acomodate de a provoca — azi în era conștiinței naționale dezvoltate — resens, eventual animosități atât la unii cât și la alții în detrimentul ambelor biserici, precum și a interesului și a serviciului public. — Din cauza acésta se impune cu urgență și regularea statului quo a chestiei de față.

Expunând în cele de până aci defectele organizării clerului militar atât pentru timpul de pace, cât și pentru cazul de război și schițând în linii mai marcante prea întemeiatele noastre gravamine în contra tuturor întocmirilor din armată, cari ne jignesc în simțul nostru de dreptate și echitate și cari vatămă și demnitățile bisericești, pe care o reprezentăm, ne permitem respectuos a ne preciza postulatele noastre motivate mai sus în punctele următoare:

ad I.

a) Sistemizarea alor cel puțin 4 posturi de preoți militari gr.-orientali români cu calificățiune de clasa I-ă cu sediul în Arad, Biserica albă, Murăș-Oșorhei și Cernăuți (Bucovina) precum și a unui post de profesor de religiune la cutare scôlă de cadeți, unde apoi să studieze toți elevii gr. or. români ai scôlelor de cadeți din monarhie;

b) ștergerea titlului nostru necorespunzător de „capelan“ și înlocuirea lui simplă cu titlul de „spiritual militar gr. or.“ (Gr. or. Milităr-Seelsorger);

c) căsătoria preotului gr. or. să nu se dificulteze la denumirea de preot militar resp. de profesor de religiune;

d) în cas de mobilizare să se împărțescă la totă comanda de armată, unde se află ostași gr. or. români în număr mai însemnat și câte un preot militar gr. or. român cu drepturile preoților altor confesiuni atașați acelor comande.

ad II.

Regularea avansării pe baza principiului de drept al anticienității, adică avansarea la graduri mai înalte să fie condiționată dela împlinirea punctuală și consciențioasă a datorințelor sub durată unui anumit timp de serviciu. Înaintarea la clasa a VIII-a de rang, respective la gradul de protopresbiter militar (rang de major) însă să fie pendentă dela absolvarea alor 8 clase gimnasiale cu testimoniu de maturitate, căci calificățiunea acésta e prescrisă în p. 111 al protocolului congresului dela anul 1888 și pentru protopresbiterii civili, față de cari protopresbiterul militar nu poate fi mai inferior calificat.

ad III.

Instituirea unui post de referent dintre preoții militari greco-orientali activi la ministerul comun de război cu dreptul de jurisdicțiune respective controlă asupra tuturor preoților militari gr. or. din armată. Posiția de drept a referentului să fie analoă cu cea a vicariului campestru rom.-cat. Referentul nostru să aibă rangul al VII-lea (rang de vice-colonel) asemenea directorului consistorial campestru;

ad α) subtragerea deplină a noastră de sub influința parochului militar romano-catolic la compunerea listelor de conduită și de calificățiune;

ad β) asigurarea statutară a dreptului nostru de înțâietate întru celebrarea liturgiei campestre la anumite ocațiuni festive — pe baza egalei îndreptățiri confesionale — când numărul credincioșilor nostri din cutare garnisonă ori dela cutare regiment întrece numărul ostașilor de alte confesiuni;

ad γ) îndreptățirea de a ne cerceta credincioșii din garnisonăle externe aparținătoare raionului nostru de 4 sau cel puțin de două ori pe an analog îndreptățirii preoților militari evanghelici, ce li-o garantă §. 29 din „regulament“;

ad δ) înființarea de capele gr. or. și prevederea lor cu cărți de rugăciune și alte cărți edificătoare în spitalele militare în acele garnisonă, unde elementul gr. or. din armată e reprezentat în număr mai considerabil. Până la înființarea capelilor însă să ni se pună la dispoziție o localitate corespunzătoare pentru ținerea serviciului divin, păstrarea sfintei cuminecături și conservarea cărților rituale precum și a ornatele bisericești necesare;

ad ε) lărgirea dreptului la extradarea extraselor matriculare în sensul, că despre ostașii greco-orientali eschisiv numai preoții militari gr. or. să fie competenți de a extrada extrase matriculare;

ad ζ) cancelarie presbiterală pentru toți preoții militari greco-orientali.

ad IV.

Propunerea religiunii în institutele militare de învățământ să se efectuească în limba maternă resp. națională a elevilor; și în fine

ad V.

Dispensarea noastră a preoților militari gr.-or. români dela păstoriele ostașilor gr.-or. sârbi pe baza despărțirii ierarhice a bisericii gr.-or. române, de către biserica soră sârbă din Ungaria.

Aceste ar fi punctele principale asupra cărora ne-am luat voce a atrage înalta atențiune a Esceleții Văstre și a Măritului Congres național bisericesc.

Vă rugăm deci încă odată cu profund respect a lua toate cele cuprinse în acest memorandum în convenită considerare, a-le supune desbaterei și delibărării meritore și a întreveni cu înalta-Ve autoritate la forul competent stă-

ruind cu insistență pentru regularea justă și legală a stării noastre actuale nemulțumitoare incompatibilă cu egala îndreptățire a confesiunilor, cu un cuvânt, pentru favorabila rezolvire a importantei noastre cauze, — așa zicând — deplin comună cu cauza bisericești noastre naționale din patrie, a cărei demnitate vom să o vedem asigurată și afirmată în totă privința și în cadrul armatei.

Nutrind cea mai bună speranță, că întrevinerea supremului nostru for bisericesc la locurile competente va fi însoțită de succesul dorit și implorând la acésta înaltă întrevinere și ajutorul lui Dumnezeu, am remas cu profundă venerățiune

Ai Esceleții Văstre și ai măritului Congres național bisericesc

fi umiliți și devotați:

Preoții militari ortodocși români.

Asociațiunea la Băile-Herculane.

Băile-Herculane, 10 Septembrie n. 1900.

Adunarea Asociațiunei pentru cultura română și literatura poporului român ținută în anul acesta în Băile-Herculane a succes strălucit. La ședințe, dar mai ales la festivitățile împreunate cu acésta întrunire au participat vre-o 2000 ôspeți. Primirea ôspeților și a comitetului central a fost vrednică de totă lauda. Incepând de Vineri și până Luni la amăzi ôspeții veneau într'una. Comitetul arangiator a făcut tot posibilul, ca ôspeții veniți să fie provăzuți cu cuartie comode. Săra de cunoștință a decurs într'o vie animăție la sunetul muzicii militare și al unui taraf de lăutari din Bozovici. Localitățile din „Salonul de cură“, Berărie, Baracă etc. resunau de dulcele graii românesc. Un număr însemnat de frați de ai nostri din România, mai ales reprezentanți de ai preseii, profesori și tineri univ. ne încântau cu limbajul lor fluent și atrăgător. Muzica militară și lăutarii nostri executau tot cântece naționale. Bineventarea comitetului central s'a făcut Duminecă la 9 ore a. m. la locuința presidiului. Dl Dr. Popovici, avocat în Orșova în numele comitetului arangiator și al despărțământului Caransebeș într'o vorbire însuflețită bineventază comitetul central, la care răspunde presidentul II. Sa dl I. M. Moldovan. Serviciul divin s'a ținut de către P. O. D. Mih. Popovici, Andrei Ghidiu, protopresbiterii și V. Popovici, parochul Băilor-Herculane în frumoșă capelă gr. or. din loc. Cântările le-au executat un grup de învățători. Serviciul divin s'a încheiat cu chemarea Duchului sfânt.

Tot Duminecă la orele 11 a. m. s'a ținut prima ședință a Asociațiunei în sala spațioasă a teatrului. Cuvântul de deschidere al presidentului a fost primit de membri și participanți între urale de să trăiască.

Dl Andrei Ghidiu în numele desp. Caransebeș, dl Iosif Vulcan, presidentul societății fondului de teatru, precum și dl George Joandrea, ca delegat al Reuniunei învățătorilor români gr.-or. din diecesa Caransebeșului prin discursuri potrivite felicitază adunarea Asociațiunei. Se constată prezența delegaților din diferitele despărțăminte. Raportul general al Comitetului central despre activitatea sa din anul expirat tipărit fiind și împărțit între membrii se predă unei comisiuni pentru studiarea lui. Asemenea se aleg comisiunile pentru esaminarea rațiociniului pe anul 1899 și a proiectului de buget pentru anul 1901, pentru înscrierea de membrii, și studiarea proiectului de regulament despre înființarea secțiunilor științifice. Dl G. Pop de Basesci, și membrul Iuliu Vuia din B. Comloș fac propuneri pentru promovarea intereselor scol. După prânzul comun la carte la orele 3 Dl George Vuia dă cetire interesante sale disertațiuni despre Băile Herculane, carea predată într'un limbaj dulce a fost primită cu însuflețire. Inv. Iuliu Vuia și cetesce disertațiunea sa intitulată: „Repri-viri asupra activității protopresbiterului Tomici“. Șrul disertațiunilor se încheie cu frumosul studiu istoric al dlui Patriciu Drăgălină, intitulat: „Părți alese din istoria Severinului“.

Petrecerea populară ținută în grădina „Jardin de ferme“ a decurs cu multă animație. S'au jucat hore și s'au premiat preste 20 de țerance pentru frumșea portului românesc. La urmă s'au împărțit ca 1000 de es. cărți pentru popor.

Concertul s'a ținut în „Salonul de cură“. Domnișorele Virginia Gall și Dora Vuia au secerat frenetice aplause, ăr Renniunea de cântări din Lugoj sub conducerea învățătorului I. Vidu a fost primită cu însuflețire mai ales în piesa „Stefan și Dunărea“ acomp. de capela militară.

Ședința II. s'a ținut Luni la orele 10 a. m. S'a decis inactivarea secțiunilor științifice și literare și după primirea proiectului de regulament supus unor modificări s'au ales și secțiunile diferite și anume: In secțiunea istorică s'au ales următorii membrii: Ios. St. Șuluțiu, Ion cav. de Pușcariu, Dr. Aug. Bunea, V. Babeș și Vas. Goldiș; secți. literară: Andrei Bărsan, At. Marienescu, V. Onițiu, Dr. Iosif Blaga și Iosif Vulcan; secți. științelor naturale: Dr. D. P. Barcianu, Fl. Porcius, Em. Viciu, Ars. Vlaicu și Dr. G. Vuia; secți. școlară: Gregoriu Pletos, Iuliu Olariu, Dr. Ioan Stroia, și Gr. Maior; și secțiunea economică: I. Bălan, Part. Cosma, Dim. Comșa, Dr. I. Mih și Traian Barzu. S'a votat suma de 2000 cor. pentru ajutorarea școlilor confesionale române. Adunarea generală viitoare se va ținea în Lipova.

La banchet au luat parte 160 de persoane. Toaste s'au ținut multe. S'au înscris până acum ca la 2000 de persoane pentru excursiuni. Un raport mai detaliat va urma.

Revistă Bisericească.

Preotul ca cultivator al datinilor religioase în popor.

De netăgăduit, poporul nostru are multe datine. De are botez, de mărită fata, de însoră feciorul, de serbeză un sfânt Românul ține a face memorabile actele bisericești și prin arangierea de petreceri cu colorit religios. Nimic nu se întâmplă la casa sa, fie vesel, fie trist, pentru ce nu ar avea mai dinainte forma dată, care trebuie împlinită.

Neîmplinirea formei se consideră drept violare a celor sfinte și călcarea „legii“.

Și merge poporul așa departe că nu serviciul bisericesc propriu îl consideră de ceva indispensabil pentru trebuințele spirituale, ci mai ales formele ce trebuie împlinite. Ele sunt esența. La împlinirea lor rîvnesc poporul.

Aduc o pildă. Este pe unele locuri obiceiul a împărți cu ocazia sfințirii apei la meseni blude, ulcioare, donițe (cofe) șcl. Obiceiul acesta nici nu se mai numesce „sfeștanie“, ci „comând“, „comândare“ și alte. Cel ce face comând e creștin evlavios, nu cel ce face simplu „sfeștanie“. Ergo losinca: se facem cât de multe „comânduri“! Sfeștania e act bisericesc, comândul e pentru beut și mâncat. Cine mai cugetă, ore cine se îngrijese, ca numai cei sâraci să fie primiți și ospetați? de regulă bogătașii participă la comânduri, că vezi Dómne! ei au „modru“ se facă și ei comânduri și se ospeteze pe cel ce la rindul său ăraș i-a ospetat pe ei. Ore facem ceva ce place lui Dzeu prin aceea că mâncăm și bem fără culpă? La asta se gândesce poporul mai puțin. Ba înjurături și — și bătae urmază „comândului“. Vase sparte — capete sparte. In fel și formă se repețesc aceste destul de des.

Zice totuș poporul: Mi-am făcut pomână! Am făcut pentru sufletul părinților!... Și conștiința sa religioasă e împăcată.

Evident în biserică și la poporul nostru sunt feluri și teluri de datine religioase din punct de vedere etic de aprobat, sunt însă și de acele, care în măsură mare vatămă bunul simț, ba duc la formal scandal.

Streinii iau în bătae de joc pe preoți, când îi ved în mijlocul poporului pornit spre escese religioase, să le zic așa; se ridică contra noastră a preoților însă și opinia publică română, că de ce tolerăm așa ceva? de ce ținem poporul ași risipi avutul pe lucruri așa netrebnice, fără vre un folos etic ori religios și, mai vartos din punctul de vedere al economiei naționale, păgubitor?

Fără îndoială sub presiunea acestora pe unele locuri preoții au început aprigă luptă cu scop de a desrădăcina stângăciile și superstițiile și a pune poporul, în privința datinilor, pe un pedestal mai convenabil.

Avem în vedere aci poporul dela sate, ce trăiesc în masse compacte. Unde credințioșii viețuiesc în amestec cu alte limbi și pe la orașe, nu putem vorbi de stângăcii în datine religioase, căci și ele abia există aici—colo.

Ei bine! Ce fac mulți din preoți, voind a îndrepta poporul cu respect la datinele sale? Declară simplu năntea lui: nu e bine ce faceți omeni buni! apoi binisor se depărtează din mijlocul credințioșilor, și lasă singuri.

Se înțelege prin metoda simplei negări n'ai folosit nimic. Poporul tot petrece, tot ține la ce a moștenit din bătrâni, căci așa s'a pomenit. Ai obținut însă rezultatul, că te-ai pus în conflict cu sentimentul obștesc al locului, ba și-ai câștigat o duzină de inimizii personali: Ba că e sumet popa nost, ba că e într'o dungă și nu'i de noi!

Preoții mai tineri ce desvôltă o energie ôre-care, adese o sfeclesc cu poporul conservativ și îndărătnic în materie de datine.

Pe cât de greșit e a brusca sentimentul general prin batjocorirea datinilor, pe atât de păgubitor ar fi de altă parte a lăsa în pace poporul și a nu cerca nici o îndreptare.

Tesa nu e așa ușoră cum s'ar crede. Datinele obiectiv luate nu sunt ceva lucruri himerice. Ele își au baza lor. Basa datinilor e totdeauna psihică. Pornirea sufletului le determină. La ospețe se împodobesc omenii cu flori multe, îmbracă vestmintele cele mai albe. La mörte? Luăm haina cea mohorită, cernită. De ce așa? În cazul prim dispoziția sufletului e veselă și prin florile albe, roșii, vestmintele albe vrem se arătam și înafără starea sufletescă; în al doile cas haina negră arată cât de cernit e sufletul, cât de mult jălesce el.

În materie de acte religioase e chiar așa. Poporul face mese, dă prânzuri bogate și daruri ș. a., arătând prin ele, cât de pornit e sufletul său spre fapte religioase. Propriu zis, datinele sunt oglinda sufletului. De aceea nu se lapădă de ele, căci acele pentru el sunt o trebuință sufletescă.

Starea sufletului, starea psihică trebuie să se reformeze, vrând a reforma o datină.

Pericolul, oprind simplu poporul a nu face cutare și cutare lucru, de aceea e mare, pentru-că stîrbind datinele, am luat dela popor ceea ce el are mai scump în lumea asta, adecă credințele religioase, cari constitue comóra sa sufletescă. Precum plantele nobile sufer, se uscă, când în arșița sörelui am plivi buruenile dintre ele și nu le-am uda cu apă, tot așa luând datinele dela popor și neingrijind dinainte ca locul lor să'l ocupe alt ceva, poporul se desbracă de firea sa. Din darnic, milos ce e, pöte deveni sgârcit și egoist; din religios-ireligios, din bun de inimă, stricat... Ar fi un salt mortal acesta pentru popor. Și cine ar putea sci unde s'ar desvolta firea lui în viitor. (Va urma.)

Din România

(Conflictul cu Bulgaria.) Agenția bulgară desminte știrea dată de Agenția română, după care guvernul bulgar ar avé de cuget să urmărească pe membrii comitetului macedonean și pe complicii lor în asasinarea lui Mihăileanu, îndată-ce va fi primit piesele instracțiunei. Guvernul bulgar va ordona urmăriri, numai după-ce va avé dovezi suficiente în mână din partea guvernului român.

Fată de acest comunicat Agenția română susține știrea dată, adaugând că dacă dela început ar fi fost vorbă numai de dovezi suficiente, conflictul româno-bulgar ar fi fost de mult aplanat.

Ministrul de externe al României a plecat în concediu la Karlsbad. În trecerea sa prin Viena va avea o întrevedere cu dl Goluhovski, ministrul de externe austro-ungar.

(Apostol Mărgărit trecut la pensie). D. Const. Arion, ministrul român de culte și instrucție publică a luat o deciziune prin care faimosul Apostol Mărgărit, inspector al școlilor

române din Macedonia, este scos la pensie pe ziua de 1 Septembrie.

Lui Mărgărit i se va servi o pensie de 500 de lei lunar, pentru-că, bine-râu, a ocupat multă vreme această funcțiune.

Se vorbește că d. dr. Pucerea, actual director al liceului român din Bitolia, va fi numit în postul de inspector al școlilor române din Macedonia.

NOUȚĂȚI

Renta bisericei S-tului Nicolae.

Pelângă suma de 115,500 lei renta cuvenită pe trei ani din urmă, care a încasat'o Eforia școlilor din Brașov în zilele trecute, *Timpu* anunță, că la Casa de depuneri din Buda-Pesta s'a depus un titlu nominal, al cărui cupon este de 38,500 de lei anual, pentru școlile românești din Brașov.

Eforia școlilor își va ridica renta de la Casa de depuneri din Buda-Pesta în fiecare an la 15 Aprilie. Anul acesta a și fost încasată această rentă.

Corône eterne. În memoria regretaților publiciști Gustav Augustini (Arad) și Cesar Colescu-Vartic (București), dl Vic. Tordășianu au contribuit 2 cor. la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor, administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“.

Datorința mai pre sus de tôte. Regele Italiei Victor Emanuel III a făcut unui dignitar cu care convine adeseori, următoarele interesante declarațiuni:

„Am o singură ambiție, de a servi țerei cu exemplu în persoana mea. Știu, că asta e foarte greu și ar însemna fanfanadă, când aș crede, că puterea mea în sine ar ajunge pentru a scöte Italia din necazurile ei actuale. Sunt însă convins, că tôte relele au o cauză care e, că în Italia nime nu-și face datorința. Incepând de sus până jos, fiecare face ce vrea. Trebuie deci reîndrumat fiecare la datoria sa. Eu îmi voi îndeplini-o pe a mea cu conștiință și dragoste. Asta pöte servi celorlalți ca exemplu și stimul. Ministrii trebuie să-mi stea în această într'ajutor. Numai aceea ce pot garanta, că vor și îndeplini li permis să promită. Voi considera de cel mai bun cetățean pe ori-cine își va împlini datoria până la mörte.“

Acest principiu trumos tradus în faptă din partea tuturor stăpânirilor, n'ar întârzia a produce cele mai salutare efecte în viața popörelor.

Profesorul Weigand în Moldova. Filologul german Dr. Weigand conducătorul seminariului român din Lipsca, călătorește prin Moldova ocupându-se cu studiul dialectelor în această regiune. Savantul filolog german este actualmente în nordul Moldovei, prin județele Botoșani și Iași. Călătoria sa literară va dura încă două luni, în care timp va vizita și județul Covurluiu.

Jude cercual defraudant. Precum anunță ziarele maghiare, judele cercual din Székely-Udvarhely, Lészay odrașla unei familii fruntașe de gentry maghiare, a fost arestat din cauză, că ar fi defraudat mai multe mii de florini.

Dșóra Bársescu jefuită. Mai zilele trecute d-șóra Agata Bársescu, petrecând în Baden (Germania) a fost prădată într'un mod foarte îndrăzneț. Celebra tragediană studia niște roluri în camera sa de lucru. În timpul acesta un hoț a pătruns în casă, a intrat în camera de primire, a luat dintr'o casetă deschisă mai multe juvare în valöre de 1000 lei și a dispărut. Pungașul trebuie să fie cunoscut în ale juvarelor, căci a lăsat din tôte numai două obiecte de o valöre neînsemnată.

Complot anarchist contra papei. Poliția din Roma a confiscat mai multe scrisori de cuprinsul, că anarhiștii din America au hotărît să asasineze pe papa. S'au luat măsuri de siguranță pentru ca să nu se ströcure vr'un anarchist printre mii de peregrini, cari sunt primiți în biserica S-tului Petru, spre a primi binecuvântarea papei.

Nouă bancnote — în circulație. Dela 20 Septembrie publicul va face cunoscință cu un nou soi de bani de hârtie, în valöre de câte 20 corône. Aceste bancnote se remarcă prin o colöre fundamentală roșie cu serii de linii și puncte verzi, parte negrii, din care se desină în alb nrul 20.

Dela reuniunea sodalilor. La „fondul de acurare a unei case proprii cu o hală de vânzare“ a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ au contribuit cu câte 20 bani:

Dr. Petru Span, prof.; Vasile Șpan, cleric curs. I., d-na Maria Dr. Borcea n. Cioranu; d-șóra Eleonora Borcia; d-nii Ermil Borcia, funcț. la banca „Transilvania“; Lucian Borcia, st. jur.; Ioan Borcia, stud. fil. în Lipsca; d-șóra Aurelia Bogorin; Emilia Vintia; Petru Drăgoiu, Ilie Drăgoiu, sodal mäsar; Petru Moga, m. franzelar; Mariți Moga n. Grecu, Pötraț Moga, stud., Traian Moga, Ana Moga n. Tincu; Rachila Moga, vöd. preotösă, Domnica Moga, Aron Moga (Săsciori); Vasile Moga, arhitect (București); Valeriu Moga, locotenent, Rachila Ohniz n. Moga, Ionel Ohniz (Sebeșul-săsesu); Ilie Moga, diacon, Eugenia Moga n. Trif, profesöră, Tiberiu Moga, june, Ana Moga, jună, Petru Ciora, funcționar, Ioan S. Pitariu, culeg.-tip., Nicolae Domnariu, m. cismar, Ioan Marcu, culeg.-tip., Dr. Ioan Stroia prof., Veturia Stroia n. Ivan, Maria Lucia Stroia, jună, Ioan Apolzan și Stefan Duca, culeg.-tipograf.

Orcan teribil în America. Sâmbăta trecută un orcan gröznic a cauzat mari nenorociri în Texas. Orașul Galveston a fost apröpe cu desăvöșire prefăcut în ruine, 1500 de omeni și-au pierdut viața. Marea a inundat uscatul pe o întindere de 8 miluri, nimicind tôte vasele din port, vr'o 4000 de case din Galveston; un tren între Galveston și Houston a fost scos din șini. Paguba se urcă la 50 milioane dolari.

Abonamente curioase. — În orașul Gonsaab de pe țărmul vestic al Grönlandei a apărut zilele trecute o revistă lunară al cărei abonament este: un an o piele de nevăstuică (samur). Un număr singur costă o găină.

Pentru restabilirea adevöruului. Din Hațeg primim o scrisöre, dto 26 Aug. v. din care redăm părțile principale omițând personalitățile. Eată-o: În interesul adevöruului și al dreptății Vö rog a publica în colönele prețuitului ziar, ce-l redigăți, acest răspuns la atacurile nedrepte și nebasate a corespondentului „Nelu“ din Nr. 157 a. c. a *Tribunei*, căci redacția *Tribunei* nu vrea să-l publice, deși avea datorință să o facă.

În numărul suscitât al *Tribunei* s'a publicat o corespondență din Hațeg subscrisă de „Nelu“. În acesta se zice, că eu aș fi votat în senatul școlar pentru o propunere făcută „ca să nu se mai întregescă un post vacant de învățător, căci e destul și un învățător“.

Acăsta este o afirmare falsă, malițioasă și tendențioasă. Nu sistarea postului de învățător s'a propus și votat, ci ca numai în anul acesta să nu se întregescă postul vacant, și anume étă pentru ce! În urma deselor arătări s'a constatat oficios și este tuturor cunoscut, că edificiul școlii populare comunale de aci — fostă grănițărăscă — este într'u atăta ruinat, de plöue în ehilii și de nu se va repara acuma după atăta trăgănare, se va ruina și mai tare, încât școlă va trebui închisă și se vor recere spre reparare spese enorme. Drept aceea propunerea primarului a fost, ca în anul acesta școlar să nu se întregescă postul vacant de învățător, érá din banii cruțați de aci se repara școlă, — căci reprezentanța fondurilor grănițărăști a răspuns, că nu are bani spre acest scop, și a indicat însași modalitatea amintită, érá alte isvöre nu sunt.

Advocatul Suciu a propus din contră, că să se întregescă acuma postul vacant și încă prin un învățător de confesiunea gr-cat., că așa s'ar fi fost făcut un pact vechiu, când școlă era grănițărăscă; dară isvöre de unde să se reparaze edificiul, nu a putut arăta nici garanta. Propunerea avocatului Suciu nu a fost spriginită decât de Oltean, învățătorul gr-cat. acum pensionat și de T. Făgărăș, tâlpariu. Majoritatea a primit propunerea primarului și pentru acăsta am votat și eu tocmai în interesul școlii, ca până în anul viitor să rămână postul vacant neîntregit, și din salariul cruțat să se reparaze edificiul școlii, și astfel să nu fie școlă expusă pericöului, de a se întezice

chiar prin poliție ținerea prelegerilor într'nsa. Acest adevör se constată prin protocolul aci alăturat. (Protocolul confirmă cele de mai sus. — Red.)

La școlă avem pe învățătorul N. Sănzian probat și rutinat, care într'un an de zile va putea instrui copiii din 6 despărțiminte dela acăsta școlă poporală, cu atăta mai mult, că în decurs de 10 ani nici odată n-au fost mai mult la an de cât 40—50 copii.

Cu omeni, cari sub anonime scriu neadevöriuri nu voiu mai sta de vorbă.

Titu V. Gheaja,
protopop gr.-or.

VARIETĂȚI

(Cum am aflat etatea miresei mele.) Eram deja de șese săptămâni logodit și nu știam încă etatea miresei mele. Acăsta nesigurantă mă consuma. Töte încercările pentru a afla acăsta pe cale directă erau zădarnice. Eram nevoit dar a recurge la șiretenie.

Erau trei zile înaintea nunței. Ne plictisiam amândoi la un concert de piano; profitai de acăsta ocazie ca să pun planul meu în executare și se smulg logodnicei mele secretul dorit.

Cât timp ai luat lecțiuni de piano, dragă? o întrebai.

„Patru ani“.

Adecă patru ani. Atăta era de ajuns pentru astăzi. Logodnica mea era dar de cel puțin patru ani.

Două zile înaintea nunței adusei disucția tot asupra acestei chestiuni. Ziseiu, că am observat, că după cum cântă cine-va, se pöte cunoște de când nu mai ia persoana respectivă lecțiuni de piano și întrebai pe logodnica mea, că de când nu mai ia lecțiuni.

„Ah! sunt deja cinci-spre-zece ani, răspunse ea fără vr'o bănuéla“.

4 + 15 = 19; logodnica mea, era dar de cel puțin nouăsprezece ani.

Era în ziua nunței. La un moment oportun riscaiu a treia și ultima întrebare: „Spunemi, dragă, la ce etate ai început se iei lecțiuni de piano?“

„Eram de optsprezece ani, dacă ții atât de mult să știi, îmi răspunse ea“.

19 + 18 = 37; logodnica mea era dar de treizeci și șapte de ani!

Ah! de știam eu lucru ästa de mai înainte! Acum însă nu mai puteam altfel și trebuia s'o urmez la oficerul stărei civile.

Acolo se dovedi, că logodnica mea era de 47 ani; făcuse o pausă de zece ani în cursul lecțiunilor.

Asta-mi era prea mult. La întrebarea oficerului, dacă-mi dau consimțământul răspunsei cu un „Nu“ și mă căsătorii cu fiica logodnicei mele.

Din public.*)

Dare de sémă și mulțumită publică.

Comitetul, carele a aranjat festivitățile cu ocaziunea adunării generale a „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“ ce s'a ținut ședințele în 22 și 23 Iulie a. c. la Abrud, și ține de datorință a presenta onor. public următorul raționiu:

1. Venitul concertului dat la 22 Iulie face cor. 895-20

2. Venitul dela reprezentatiunea teatrală ținută la 23 Iulie face cor. 325—

3. Contribuiri dela diferite corporațiuni în scopul aranjării festivităților cor. 360—

4. Contribuiri dela diferite persoane din Abrud, tot spre acel scop cor. 307-90

Suma tuturor venitelor cor. 1888-10

Cheltuelile avute represintă tot acăsta sumă.

În fine comitetul și exprimă și pe calea acăsta mulțumirile sale măestrului de musică D-lui profesor George Dima și diletanților, cari s'au produs la concertul din 22 Iulie, precum și domnișorelor Virginia Gall, Valeria Pop și Adelina Piso, apoi D-lui Vasilie Popoviciu și tuturor Dönnelor, Domnișorelor și Domnilor cari prin participarea activă la concert și la reprezentațiunea teatrală din 23 Iulie, au contribuit în mod însemnat la reușita splendidă a acelor festivități.

Din ședința comitetului ținută la 1 Septembrie 1900.

Petru Popoviciu
președinte.

Josif Gomboș
secretar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acăsta redacția nu primește răspunderea.

Nr. 3748/1900. [178] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de vice-notar devenit vacant în comuna Poiana, comitatul Sibiu, cercul Mercurea, se escrie prin acesta concurs cu următoarele emolumente:

- 1. Salariu anual 600 cor.
2. Paușal de locuință și lemne 100 cor.
3. După darea, aruncul comitatens și comunal ridicat 1/2% ca remunerațiune.

Cererele concursuale instruite cu documentele de cualificațiune, despre cunoștința limbilor și ocupațiunea lor de până acum, au de a se presenta subscrisului până în 26 Septembrie a. c. Mercurea, în 9 Septembrie 1900.

Pretorele cercual suprem: Mangesius.

Nr. [177] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea a II-ua posturi învățătorești la școlă română gr. ort. din comuna Paloș, protopresbiteratul Cohalmului, comitatul Târnăvei-mari, se deschide concurs cu termen de 15 zile.

Dotatiunea acestor posturi este de câte 600 cor. din repartițiune dela popor și din ajutoriu dela Prea Ven. Consistoriu Archidieceesane și se va plăti în

trei rate decursive, bani de cuartir după trebuință și lemne de foc.

Aleșii numai după un an de probă vor ocupa posturile în mod definitiv.

Concurenții cântăreți vor fi preferiți, deorece prelângă instrucțiunea în școlă din obiectele prescrie vor fi însărcinați și cu instruirea și conducerea cântărilor atât lumesci cât și — mai ales — bisericesti în biserică și a da ajutoriu la strană cantorului.

Reflectanții la aceste posturi au ași înainta cererile lor, instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis, la oficiul protopresbiterat concernent.

Paloș, din ședința comitetului parochial ca senat școlar ținută la 23 August 1900.

Patrichiu Pinteș Toma Lascu președ. comit. și paroch notari

Vidi!

Nicolau D. Mircea prot.

[174] 3-3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătorești la școlile mai jos însemnate în protopresbiteratul Dobrei, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1 Lăpugiul-inferior — Ohaba, un post de învățatoriu ambulant cu salariu de 600 cor. și cuartir natural.

2. Bastea — Holdea — Coșești, un post de învățatoriu ambulant cu salariu de 600 cor. și cuartir natural.

3. Stăncești — Ohaba — Făgețel, un post de învățatoriu ambulant cu salariu de 600 cor. și cuartir.

4. Rădulești, un post de învățatoriu cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au ași înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis subsemnatului oficiu.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Dobrei.

Dobra, la 20 August, 1900.

Iosif Morariu protopresbiter.

Anuarul I

al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899.

Se află de vânzare cu prețul 1-20 cor. plus 20 bani porto la

Librăria Tipografiei archidieceesane.

OFTICA.

Acesta fatală și teribilă bolă ar merita un studiu analitic temeinic, lucru, pe care astădată noi nul putem face din lipsa de spațiu, care ne obligă a fi scurți. Noi ne mărșinim a anunța numai că cu neclintita credință apostolăscă și cu zel constant al genului, profesorul G. Bandiera, chemist în Palermo, după un îndelungat studiu a descoperit un remediu minunat, cu care el obține rezultate excelente la afecțiuni pulmonare, și în deosebi la tuberculosă.

Cu acesta preparațiune distinsul inventator și-a glorificat numele; i-a succedat a face cea mai mare și mai imensă binefacere pentru omenimea suferindă, și aici jos, în frumosul oraș Palermo, numele profesorului Bandiera este preamărit de numeroși nefericiți, cari prin el au revenit la o nouă viață. Remediu acesta este un antiseptic puternic, preparat după autorisare, care împedecă dezvoltarea ulterioară a bacililor și scutesce organismul de infecțiuni nouă. Bolnavul, care se supune acestui tractament obține îndată un rezultat îmbucurător: respirațiunea devine mai liberă, expectorațiunea, frigurile scad, apetitul revine și în urmă puterile se sporesc.

Remediu se trimite tuturor, cari îl cer. Este dar o datorință de a mulțami și a aduce omagii savantului, bărbatului de talent, care pe cărările neștiabute ale științei, a deschis o nouă cale, ce va conduce la importante aplicațiuni practice. Laudă și recunoștință i se cuvine valorosului bărbat, profesorului Bandiera, pe care geniu, spiritul și inima l'au pus în serviciul omeniei suferinde; grație lui, se poate spera earăși o sorțe mai bună, căci se va putē recăștișa sănătatea.

[127] 7

Icone sfinte.

Table with columns for 'Mărimea în Cm.' and 'fôrte fine', 'fine', and 'simple:'. It lists various religious icons such as 'Adormirea Maicei Domnului', 'Arhanghelul Michail', etc., with corresponding prices in columns.

Cina cea de taină și 40 Mucenici, după comandă, dela 40 corône în sus fôrte fine, 30 corône fine, ér simple 18 corône. — Aier (pentru Paști), fine de tot 39-20 -117.60 corône, fine 29.40-89.60 corône, simple 21-67.20 corône, mărimile 55/68, 63/79, 74/100, 82/120, 110/140 cm.

Prețurile sunt socotite la icône pictate pe pânză, primește însă Librăria și comande pentru icône pe lemn, tinichea, aluminium, porțelan și lamele de aramă, pentru iconițe de iconostas, prapore, portrete cu prețurile cele mai moderate, tôte executate după cum se cere, ba spre înlesnire deja de mai mulți ani liferă rame pentru icône, iconițe, portrete etc. pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Librăria Tipografiei archidieceesane Sibiu.